

Wikipedia – en källkritisk genomgång

WIKIMEDIA
SVERIGE

Wikipedia för hela Sverige 2023 / Skåne
Östra Greve/Önnestad/Södra Folkhögskolan
Axel Pettersson, Wikimedia Sverige
axel.petersson@wikimedia.se
[@haxpett](https://twitter.com/haxpett)

Axel Pettersson

● Privat

- Volontär
- Användare:Haxpett

● Anställd

- Wikimedia Sverige
- Användare:Axel Pettersson (WMSE)

“Tänk dig en värld
där alla har fri
tillgång till
mänsklighetens
samlade kunskap.
Det är det vi gör.”

Startar 2001

Andrew Laing, CC BY-SA 2.0, via Wikimedia Commons

MediaWiki

Wiki

MediaWiki, Wikimedia Commons, Wikidata +

Wikipedia

Största och mest kända projektet

Wikimedia

Sverige/Norge/Danmark/Finland +

Wikimedia Sverige – ideell förening

- Stöd
- Projekt
- Påverkan
- Uppladdningar
- Ackreditering

Foto: Jens Mohr CC BY-SA 3.0, via Wikimedia Commons

Gemenskaper

- Wiki(p/m)edianer
 - Administratörer
- Wikifika
- Skrivstugor
- Fotosafari

Patricia Costillo, CC BY-SA 4.0, via Wikimedia Commons

Einarspetz, CC BY-SA 3.0, via Wikimedia Commons

Språkversioner

- +300 versioner
- Gemenskaper
- Globalt perspektiv

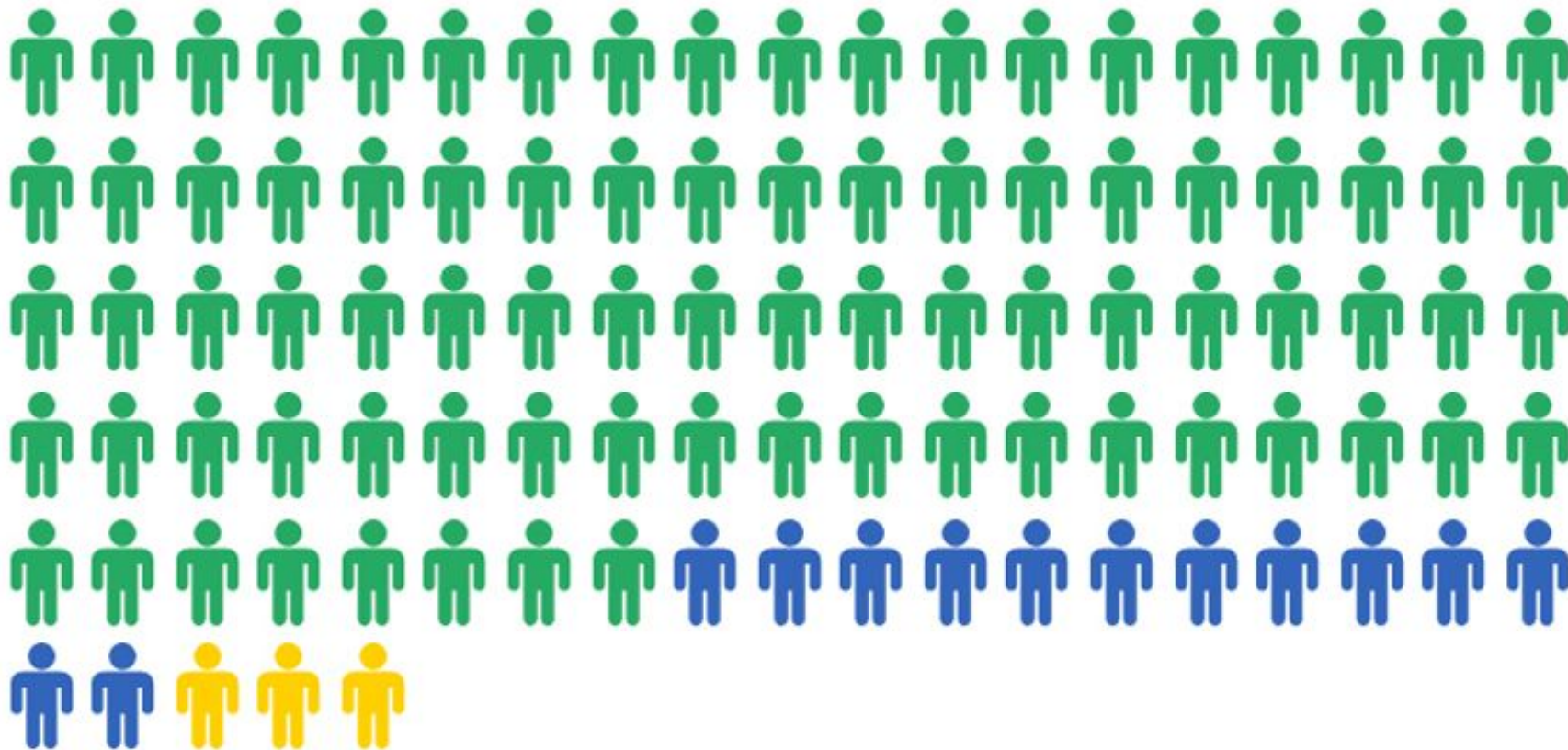
Jasmina El Bouamraoui and Karabo Poppy Moletsane – CC0

Det finns inget Wikipedia och
det finns ingen person som
bestämmer allt. Det finns
ingen personal, ingen
chefredaktör och, som sagt,
ingen redaktion.

Det finns bara du, jag och vi!

The image shows a screenshot of the Wikipedia Community page. At the top right is a profile picture of a young man with glasses. Below it is the main navigation area with 'Article' and 'Talk' tabs. The main heading is 'Community' with the subtitle 'From Wikipedia, the free encyclopedia'. A note says 'For other uses, see Community (disambiguation)'. The main text explains that the term 'community' has two distinct meanings: a small social unit and a biological environment. It also discusses how communities have formed online since the Internet. A 'Contents' box is visible. Below the main text are sections for 'Perspectives from various disciplines', 'Sociology', and 'Gemeinschaft and Gesellschaft'. On the left side, there is a sidebar with navigation links like 'Main page', 'Contents', 'Featured content', 'Current events', 'Random article', 'Donate to Wikipedia', 'Wikimedia Shop', 'Interaction', 'Help', 'About Wikipedia', 'Community portal', 'Recent changes', 'Contact page', 'Tools', 'Print/export', 'Languages', 'Afrikaans', 'العربية', 'Беларуская', 'Беларуская (тарашкевіца)', 'Български', 'Català', etc. Five circular avatars are overlaid on the page, with lines pointing to various parts: one points to the top navigation, one to the main text, one to the sidebar, one to the 'Contents' box, and one to the bottom of the page.

Man

Kvinna

Annan genuset

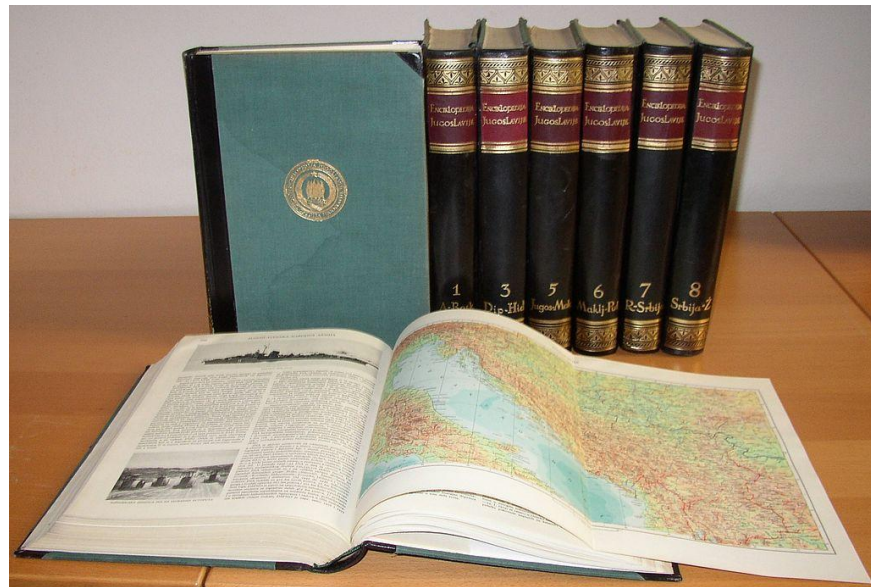
Infografik - fördelning män & kvinnor på Svenska Wikipedia

Av Björn Helgeson CC BY-SA 4.0

Grundprinciper

WIKIPEDIA ÄR ETT UPPSLAGSVERK

- Allt kan inte ingå i ett uppslagsverk, därför finns relevanskriterier.
- Innehåll måste tydligt kunna verifieras av trovärdiga källor, genom fotnoter och referenslista.
- Formen ska vara enligt Wikipedias stilguide.

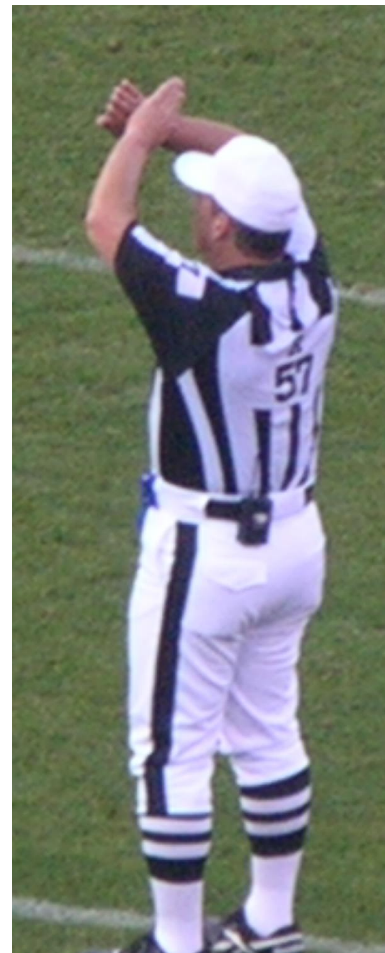

Enciklopedija Jugoslavije 1st ed.jpg,
El Cazangero, CC BY-SA 3.0

Grundprinciper

WIKIPEDIA TAR INTE STÄLLNING

- Wikipedia tar inte ställning i frågor utan ska rättvist redogöra för alla sidor.
- Wikipedia tillåter inte reklam eller annonsering.

Grundprinciper

WIKIPEDIA HAR ETT FRITT INNEHÅLL

- Wikipedia är gratis.
- Fria licenser (CC BY-SA) tillåter återanvändning och bearbetningar också för kommersiella syften.
- Plagiat är hårt kontrollerat och inte tillåtet.
- Användares data spåras inte.

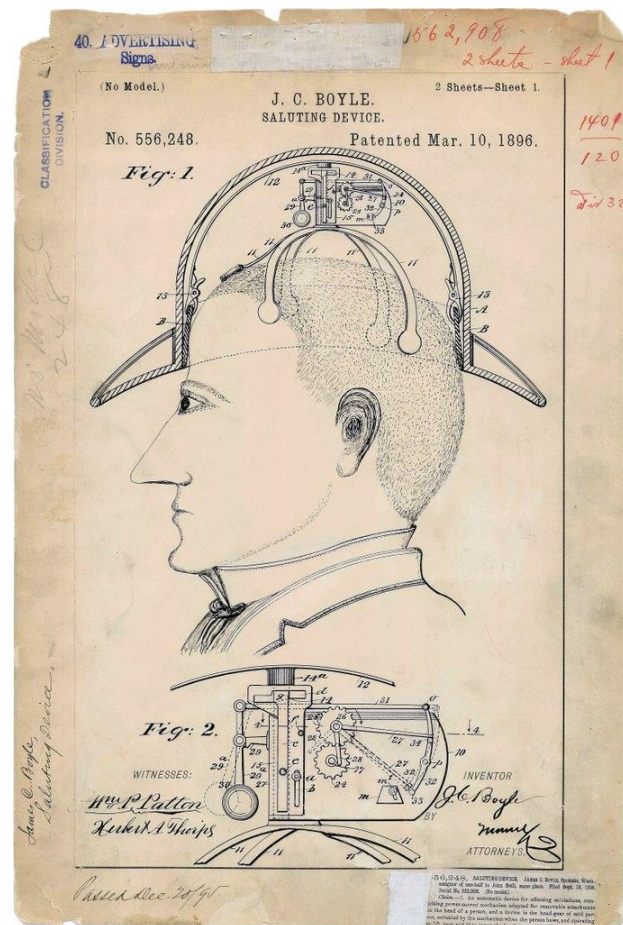

Wyhdah gold.jpg, Theodore Scott, CC BY 2.0

Grundprinciper

WIKIPEDIA FÖRUTSÄTTER ETT GOTT UPPFÖRANDE

- Respekt krävs för att en mångfald av användare ska känna sig välkomna
- Wikipedia är inte ett slagfält för egna åsikter

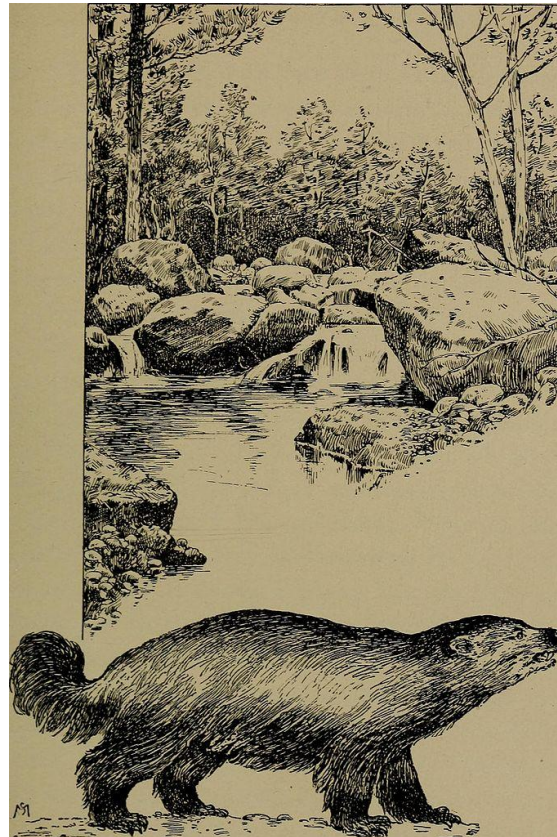

Saluting device patent, J.C. Noyle, Public Domain

Grundprinciper

WIKIPEDIA HAR INGA FASTA REGLER

- Regelverket skapas gemensamt och kan ändras om användargruppen är överens om det.
- Att vara djärv uppmuntras! Du behöver inte kunna alla regler från början.

Familiar life in field and forest; the animals, birds, frogs, and salamanders (1898) (14752212211).jpg, Public Domain

Källhänvisningar

- Verifierbara källor
- Ingen originalforskning
- Oberoende
- Kontroversiella uppgifter

XKCD 285, Wikipedian Protester, Randell Munroe

Samarbete

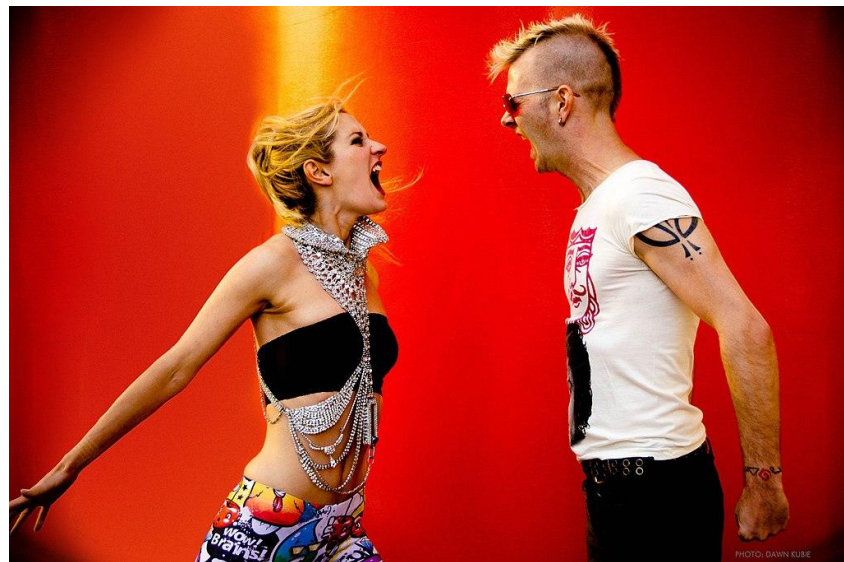
- Diskussion
 - Artikel
 - Användare
 - Ämnen/Projekt
- Konsensus
- Riktlinjer
- Meta

Animales trabajando en equipo 3,
by Abigali quiroz, CC BY-SA 4.0

Nödvändigt

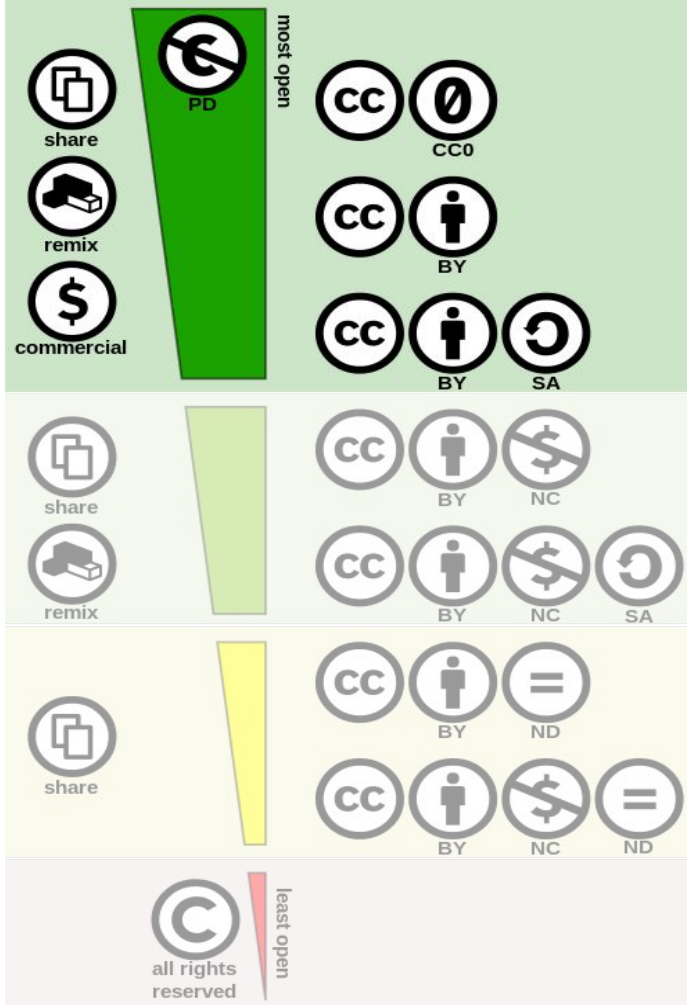
- Synligt
- TÅG
- Blockering
- Lås
- Radering

Screaming AC-2, by
CozyThisOne, CC BY-SA 4.0

Fri licens

- Public Domain
- Creative Commons
 - PDM eller CC0
 - CC BY (Byline)
 - CC BY SA (Share Alike)
- (CC NC och ND)
- (©Copyright)

Trovärdighet

- Källor
- Historik
- Allt sparas
- Verifierbarhet

14.51 Daniel Helldén (politiker) (skillnad | historik) . . (+1 057) . .
SomeCatsKnow (Diskussion | Bidrag) (*La till befattningen
riksdagsledamot i infoboxen + la till mallen Riksdagsledam*)

14.51 Val 1962 (skillnad | historik) . . (+146) . . AHA (Diskussion |
14.50 Karl Sigfrid (skillnad | historik) . . (+10) . . Hellstormen
(Diskussion | Bidrag) (*Sigfrid finns inte med i Solnas politike*)

14.50 Alf Hambe (2 ändringar | historik) . . (+15) . . [78.79.235.14]

14.50 Användare:Zquid/Tävlingar/Nobelpriset IV (skillnad | historik)

14.49 Yudal-dong (skillnad | historik) . . (-897) . . Kitayama (Disk

14.49 Svenska Pingisakademien (skillnad | historik) . . (+31) . . 83.

14.49 Fear Factory (skillnad | historik) . . (+23) . . FMSky (Diskussi

14.47 Gymnasium zum Grauen Kloster (3 ändringar | historik) . .

14.45 Agulo (skillnad | historik) . . (-222) . . Maundwiki (Diskussio

14.45 Agulo (kommun) (skillnad | historik) . . (+38) . . Maundwiki

14.44 Agulo (kommunhuvudort) (skillnad | historik) . . (-29) . . Ma

14.44 Adam Baldwin (skillnad | historik) . . (-696) . . Nord68 (Dis

14.44 Federal Reserve System (2 ändringar | historik) . . (-474)

14.42 Rhona Mitra (skillnad | historik) . . (+30) . . Nord68 (Diskuss

14.42 Agudo (skillnad | historik) . . (-259) . . Maundwiki (Diskussi

14.41 Länsväg U 832 (skillnad | historik) . . (+2 094) . . RoMex (C
länsväg | färg = riksväg | färg_text = | namn = Länsväg U t

Statistik

Sidvisningsanalys

Jämförelse av sidvisningar över flera sidor

Alternativ × Rensa

Datum

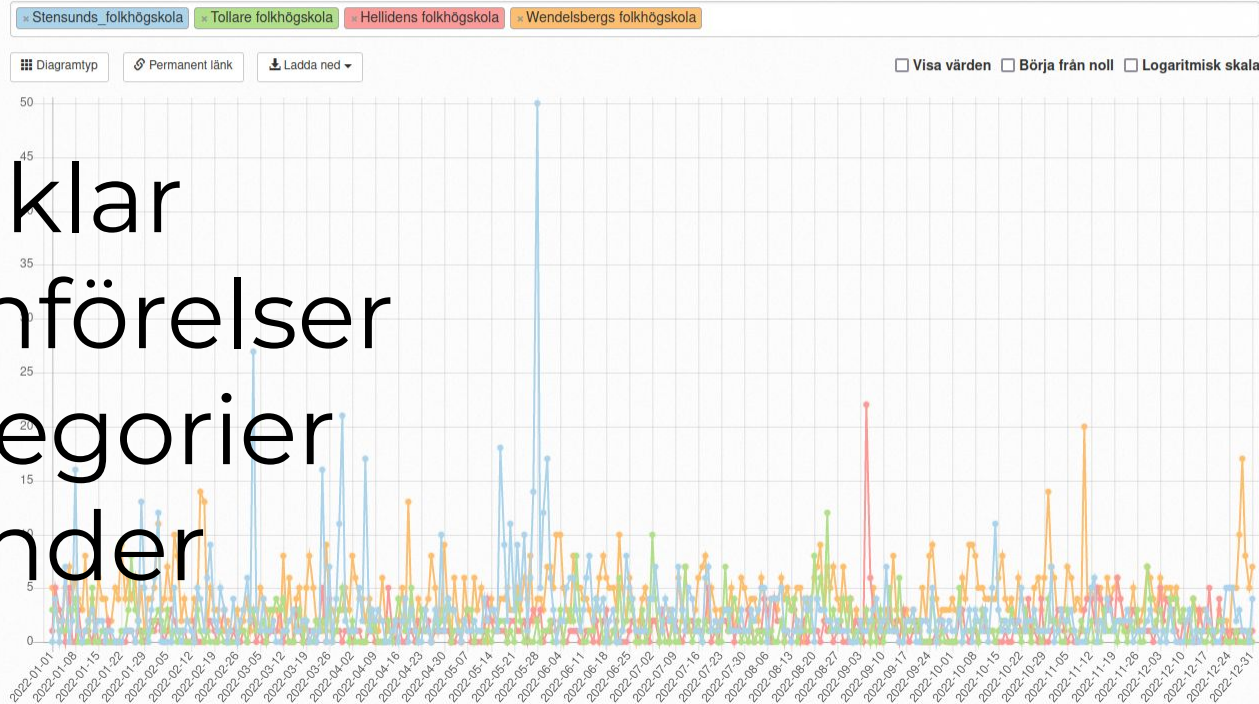
Datumtyp

Projekt

Plattform

Agent

Inkludera omdirigeringar

- Artiklar
- Jämförelser
- Kategorier
- Trender

Totalt	
Sidvisningar	
Sidvisningar:	3 465
Median:	8
Genomsnitt per dag:	9
Versioner	
Redigeringar:	22
Redigerare:	7
Grundläggande information	
Bevakare:	Okänd
Storlek:	18 183

Wikimedia Commons

- + 96 miljoner filer
 - Bilder
 - Filmer
 - Ljud
 - PDF

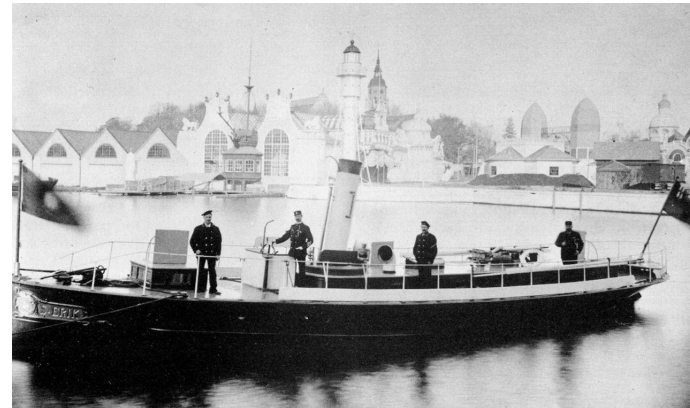
Maria Evestus, CC BY-SA 4.0 via Wikimedia Commons

Åhls minnesgård May 2018 03.jpg, Arild Vågen, CC BY-SA 4.0

Duellanterna Melodifestivalen 2020 Andra chansen Eskilstuna.jpg,
Komkicki, CC BY-SA 4.0

Sjöängsprutan St Erik 1897.jpg, Okänd, Public Domain

Wikidata

- **106 miljoner objekt**
 - Strukturerad länkad data
 - Unika identifierare
 - Öppet API – CC0

TACK!

Mer intresserad? Engagera dig!
wikimedia.se/engagera-dig/

wikifika.se

se.wikipedia.org

WIKIMEDIA
SVERIGE

Wikipedia för hela Sverige 2023 / Skåne

Axel Pettersson, Wikimedia Sverige

axel.pettersson@wikimedia.se

@Haxpett

Länkar

- <https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Grundprinciperna>
- <https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Språkvård>
 - [https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Projekt språkvård](https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Projekt_språkvård)
 - <https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Korrekturläsning>
- <https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Stilguide>
- <https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Översättningsrekommendationer>
- <https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Relevanskriterier>
 - [://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Intressekonflikter](https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Intressekonflikter)
- [https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Var djärv](https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Var_djärv)
- <http://wikifika.se>
- <https://pageviews.wmcloud.org>
- <https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Blockeringar>
- <https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Illustrationer>
- <https://sv.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Introduktion>
-